

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Petry Weissové a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **I. D.**, zast. Mgr. Martinou Šamlotovou, advokátkou, se sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 3, Praha, proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2018, č. j. MV-12199-6/SO-2016, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2020, č. j. 62 A 64/2018 - 43,

t a k t o :

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 9. 1. 2020, č. j. 62 A 64/2018 - 43, **se zrušuje.**
- II. Rozhodnutí žalované ze dne 8. 3. 2018, č. j. MV-12199-6/SO-2016, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- III. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na nákladech řízení o žalobě a o kasační stížnosti celkem 23.900 Kč, a to k rukám jeho zástupkyně Mgr. Martiny Šamlotové, advokátky, do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“), rozhodnutím ze dne 19. 11. 2015, č. j. OAM-27429-42/DP-2013, zamítlo žádost žalobce o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání a neprodloužilo mu platnost povolení k dlouhodobému pobytu podle § 44a odst. 3 ve spojení s § 35 odst. 3, § 37 odst. 2 písm. b) a § 56 odst. 1 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění do 23. 6. 2014 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), neboť po vyhodnocení předložených dokladů se mu nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti.

[2] Žalovaná shora uvedeným rozhodnutím (dále jen „napadené rozhodnutí“) zamítla žalobcovo odvolání a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně potvrdila.

II.

[3] Žalobce napadl rozhodnutí žalované žalobou u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), který ji v záhlaví označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl.

[4] Krajský soud předeslal, že žalobce uzavřel pracovní smlouvu se společností Gregor - stav s.r.o. poté, co byl zákon o pobytu cizinců novelizován zákonem č. 101/2014 Sb., kterým se mění zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „zákon č. 101/2014 Sb.“), s účinností od 24. 6. 2014. Na žalobcova zaměstnavatele proto nově dopadala povinnost zaevidovat místo určené pro žalobce v Evidenci volných pracovních míst pro cizince (dále také jen „evidence“) podle § 37a zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (dále jen „zákon o zaměstnanosti“). Krajský soud také zdůraznil, že ze správního spisu neplyne (ani to žalobce sám netvrdí), že by žalobce spadal mezi cizince, kterým by bylo možné vydat povolení k zaměstnání podle § 89, § 95, § 96 a § 97 zákona o zaměstnanosti i po účinnosti novelizace tohoto zákona zákonem č. 101/2014 Sb.

[5] Krajský soud poté uzavřel, že z listin (zejména z pracovní smlouvy se společností Gregor – stav s.r.o. ze dne 1. 6. 2015) předložených ve správním řízení žalobcem nevyplývalo, že by u uvedeného zaměstnavatele byla v evidenci zjištěna volná pracovní místa; existenci volných pracovních míst nezjistil ani sám správní orgán prvního stupně. Správní orgány proto podle krajského soudu nepochybily, pokud dospěly k závěru, že se nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu na území České republiky za účelem zaměstnání. Tvrdil-li žalobce, že ke dni 29. 6. 2015 měla být v evidenci evidována čtyři volná pracovní místa u jeho zaměstnavatele - společnosti Gregor – stav s.r.o., pak toto tvrzení nikterak neprokázal; existence údajných čtyř volných pracovních míst v evidenci ke dni 29. 6. 2015 nadto nevyplývá ani ze zbylého obsahu správního spisu.

[6] Krajský soud neshledal důvodnou ani žalobní argumentaci, v níž žalobce žalované vytýkal, že se s ohledem na délku správního řízení opětovně nezabývala přiměřeností důsledků napadeného rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Uvedl, že žalovaná si byla vědoma toho, že se správní orgán prvního stupně otázkou přiměřenosti jeho rozhodnutí ve smyslu citovaného ustanovení zabýval. Jelikož však žalobce rozhodnutí správního orgánu prvního stupně napadl pouze blanketním odvoláním, které přes výzvu nedoplnil, tedy neuvedl nové skutečnosti týkající se (byť pouze hypoteticky) přiměřenosti rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, nebyla žalovaná povinna znovu aktivně posuzovat přiměřenost dopadů správního rozhodnutí do života žalobce.

III.

[7] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) nyní brojí proti napadenému rozsudku kasační stížností z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Navrhuje napadený rozsudek zrušit a věc vrátit krajskému soudu k dalšímu řízení.

[8] Stěžovatel především poukazuje na to, že obdobnou problematikou se správní orgány zabývaly v případě jeho manželky paní L. D., které bylo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání prodlouženo. Uvádí, že ač správní orgán prvního stupně dospěl v jeho případě k závěru, že jeho zaměstnavatel - společnost Gregor – stav s.r.o. - neměl ke dni 19. 10. 2015 v evidenci uvedena pracovní místa, ze spisového materiálu vedeného ve věci jeho manželky vyplývá, že jeho zaměstnavatel měl ke dni 29. 6. 2015 (tedy v době, kdy stěžovatel předkládal správnímu orgánu prvního stupně pracovní smlouvu) nahlášena 4 volná pracovní

pokračování

místa se souhlasem se zařazením do centrální evidence. Stěžovatel má tudíž za to, že správním orgánem prvního stupně vyžadovaná podmínka oznámení volného pracovního místa v evidenci byla v době, kdy stěžovatel správnímu orgánu prvního stupně předložil pracovní smlouvu uzavřenou se společností Gregor – stav s.r.o. (dne 23. 6. 2015) splněna. Pokud správní orgán prvního stupně počal tuto podmínku prověřovat až dne 19. 10. 2015 a dospěl k závěru, že tato již není ze strany společnosti Gregor – stav s.r.o. splněna, byl povinen stěžovatele vyzvat k prokázání evidence volného pracovního místa. Stěžovatel je s ohledem na uvedené skutečnosti přesvědčený o tom, že správní orgán prvního stupně nezjistil skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti.

[9] Stěžovatel dále vytýká krajskému soudu, že nepřipojil k soudnímu spisu kromě správního spisu v jeho věci i správní spis vedený ve věci žádosti jeho manželky o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, ač stěžovatel tento spis zmiňoval ve své žalobě s tím, že i z něj čerpal informace. Z tohoto správního spisu přitom vyplývá, že ke dni 26. 6. 2015 byla u společnosti Gregor – stav s.r.o. volná 4 pracovní místa pro zájemce o zaměstnaneckou kartu.

[10] Stěžovatel nakonec nesouhlasí se závěrem správních orgánů, že rozhodnutí, kterým byla zamítnuta stěžovatelova žádost o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, je ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců přiměřené. Žalovaná v napadeném rozhodnutí vychází z neaktuálních údajů ohledně rodinného života stěžovatele. Stěžovatelova manželka již není účastnicí řízení o žádosti o prodloužení povolení k dlouhodobému pobytu, ale od srpna 2017 jí bylo povolení k dlouhodobému pobytu prodlouženo. Na území České republiky nadto stěžovatel žije i s nezletilou dcerou V. D., která je rovněž od listopadu 2017 držitelkou povolení k dlouhodobému pobytu. Stěžovatel s manželkou se již zcela integrovali do české společnosti, oba hovoří česky, manželka je zaměstnána u českého zaměstnavatele a oba dva spojují svůj budoucí život s Českou republikou.

[11] Stěžovatel namítá, že žalovaná vydala napadené rozhodnutí po dvou letech a čtyřech měsících, aniž by se opětovně zabývala tím, zda toto rozhodnutí nepřiměřeně nezasáhne do soukromého a rodinného života stěžovatele. Stěžovatel má za to, že žalovaná je povinna v případě, že vydává rozhodnutí o opravném prostředku v delší než zákonné lhůtě pro vydání rozhodnutí, zjistit, zda podle aktuální situace nemůže napadené rozhodnutí znamenat zásah do soukromého a rodinného života; resp. tak žalovaná obvykle činí (výzvou účastníkovi řízení k poskytnutí informací ohledně možného zásahu do rodinného a soukromého života), pokud odvolací řízení trvá déle než 2 roky. Stěžovatel v tomto ohledu nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že pokud stěžovatel podal pouze blanketní odvolání (které ani na výzvu nedoplnil), tedy neuvedl nové skutečnosti odůvodňující nepřiměřenost rozhodnutí ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, nebyla žalovaná povinna znovu aktivně posuzovat přiměřenost dopadů napadeného rozhodnutí. Podle stěžovatele jsou správní orgány ve správním řízení vždy povinny zjišťovat skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Této své povinnosti však v nynějším řízení nedostály.

IV.

[12] Žalovaná ve vyjádření ke kasační stížnosti předeslala, že stěžovatel v kasační stížnosti uvedl obdobnou argumentaci jako v žalobě; odkázala proto plně na závěry napadeného rozsudku, se kterými se ztotožňuje, jakož i na závěry napadeného rozhodnutí, rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a na své vyjádření k žalobě. Žalovaná je přesvědčená o tom, že postupovala plně v souladu s § 89 odst. 2 správního řádu, a zdůraznila, že stěžovatel byl v průběhu odvolacího řízení zcela pasivní. Na výzvu nedoplnil své blanketní dovolání, ani tak neučinila zástupkyňe stěžovatele po seznámení s podklady, k čemuž došlo dne 27. 11. 2017.

[13] Pro uvedené skutečnosti navrhuje žalovaná zamítnutí kasační stížnosti.

V.

[14] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[15] Kasační stížnost je důvodná.

[16] Ač to stěžovatel v kasační stížnosti výslovně neuvádí, je z jejího obsahu zřejmé, že shledává rozsudek krajského soudu rovněž nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů; tedy uplatňuje kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Tímto kasačním důvodem se Nejvyšší správní soud zabýval především, neboť by bylo předčasné zabývat se právním posouzením věci samé, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný. Nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku je přitom vadou tak závažnou, že by se jí Nejvyšší správní soud musel podle § 109 odst. 4 s. ř. s. zabývat z úřední povinnosti, tedy i tehdy, pokud by ji stěžovatel sám nenamítal.

[17] Stěžovatel konkrétně krajskému soudu vytýká, že v řízení neprovedl důkaz obsahem správního spisu vedeného správním orgánem prvního stupně ve věci žádosti jeho manželky paní L. D. o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání. A to i přes to, že v žalobě stěžovatel na tento spis poukazoval, neboť z něj vyplývá skutečnost, že ke dni 29. 6. 2015 byla u stěžovatelova zaměstnavatele (společnosti Gregor – stav s.r.o., uvedené v pracovní smlouvě předložené správnímu orgánu prvního stupně dne 23. 6. 2015) volná 4 pracovní místa pro zájemce o zaměstnaneckou kartu.

[18] Problematikou důkazů, o nichž nebylo v řízení rozhodnuto, se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval ve své judikatuře (srov. např. rozsudek ze dne 1. 4. 2008, č. j. 9 Azs 15/2008 - 108, ze dne 2. 9. 2009, č. j. 2 Azs 26/2009 - 123, či ze dne 15. 12. 2011, č. j. 1 As 84/2010 - 72). Z citované judikatury vyplývá, že soud není povinen provést všechny důkazy navrhované účastníkem řízení, avšak je vždy povinen náležitě odůvodnit, z jakých důvodů navrhovaný důkaz neprovedl. Na splnění výše uvedených podmínek je přitom nutné trvat, neboť jsou zárukou práva na spravedlivý proces. V opačném případě jde o tzv. opomenutý důkaz, jenž zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí. Nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů tedy může být rozsudek vydaný poté, co krajský soud neprovedl důkaz navrhovaný účastníkem bez toho, že by vyložil, z jakých důvodů navržené důkazy neprovedl.

[19] V nynější věci Nejvyšší správní soud z žaloby ze dne 16. 4. 2018 ověřil, že v ní stěžovatel tvrzený důkazní návrh [na provedení obsahu správního spisu vedeného správním orgánem prvního stupně ve věci žádosti stěžovatelovy manželky o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání (sp. zn. OAM-27434-35/DP-2013)] vůbec neuplatnil. Stěžovatel zde pouze uváděl, že situaci podobnou té jeho již řešil správní orgán prvního stupně s jeho manželkou paní L. D., přičemž v jejím případě (na rozdíl od jeho případu) dospěl k závěru, že společnost Gregor – stav s.r.o. měla ke dni 29. 6. 2015 [tedy v době, kdy stěžovatel správnímu orgánu prvního stupně předložil pracovní smlouvu (stalo se tak 23. 6. 2015)] nahlášena 4 volná pracovní místa se souhlasem se zařazením do evidence. Výslovný návrh na doplnění dokazování krajským soudem však neučinil.

[20] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že krajský soud neopomněl provést důkazní návrh stěžovatele ve smyslu § 51 s. ř. s., a nezatížil tudíž napadený rozsudek vadou

pokračování

nepřezkoumatelnosti. Důvod kasační stížnosti uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. tedy nebyl naplněn.

[21] Stěžovatel dále v kasační stížnosti namítá, že správní orgány nezjistily skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu, a to při posuzování naplnění podmínky uvedení zaměstnání, kde hodlal být stěžovatel zaměstnán (u společnosti Gregor – stav s.r.o.) v evidenci (tato podmínka byla stěžovateli sdělena ve výzvě správního orgánu prvního stupně ze dne 8. 4. 2015, č. j. OAM-27429-26/DP-2013). Stěžovatel správnímu orgánu prvního stupně vytýká, že naplnění této podmínky prověřoval až ke dni 19. 10. 2015 a, aniž by stěžovatele vyzval k prokázání zaevidování tvrzeného pracovního místa v evidenci, dospěl k závěru, že k tomuto dni nemá společnost Gregor – stav s.r.o. v evidenci volných pracovních míst pro cizince nahlášena žádná volná pracovní místa. Ke dni, kdy stěžovatel správnímu orgánu prvního stupně předložil pracovní smlouvu uzavřenou se společností Gregor – stav s.r.o. (dne 23. 6. 2015), totiž byla evidována 4 volná pracovní místa. Tato skutečnost přitom podle stěžovatele vyplývala ze spisového materiálu vedeného správním orgánem prvního stupně ve věci žádosti stěžovatelovy manželky o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání (sp. zn. OAM-27434-35/DP-2013). Právě předestřená argumentace spadá pod kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[22] Určením okamžiku, ke kterému má být hodnocen skutkový a právní stav v řízení o žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu, se již Nejvyšší správní soud ve svých rozhodnutích opakovaně zabýval. Například v rozsudku ze dne 18. 3. 2021, č. j. 10 Azs 81/2020 - 44, uvedl, že „[s]právní řád tuto otázku výslovně neupravuje, z jeho jednotlivých ustanovení (např. § 96 odst. 2, § 90 odst. 4 nebo § 82 odst. 4) však implicitně vyplývá, že správní orgán vychází při vydání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který zde je v době jeho rozhodování, totéž platí i pro rozhodnutí odvolacího správního orgánu“. Dále také v rozsudku ze dne 7. 4. 2011, č. j. 1 As 24/2011 - 79, vyslovil, že „[p]odmínky pro povolení k dlouhodobému pobytu, ale vůbec obecně podmínky pro vydání správního rozhodnutí, musí tedy být splněny nejen v době žádosti a v průběhu správního řízení, ale především k okamžiku rozhodnutí správního orgánu.“ Následně svůj závěr soud formuloval do právní věty: „Pro rozhodování správního orgánu v prvním stupni je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí, nikoliv v době zahájení řízení [...]“.“

[23] Rozhodování správních orgánů podle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí vyplývá přímo z povahy správního řízení, které směřuje k vydání konstitutivního správního rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 68/2008 - 126). Rozhodnutí o udělení (resp. prodloužení) pobytového oprávnění je rozhodnutím s konstitutivními účinky, a proto teprve právní mocí takového rozhodnutí je cizinec oprávněn (dále) pobývat na území České republiky na základě jím požadovaného pobytového titulu. Postup správních orgánů, v rámci kterého posuzují splnění podmínek až ke dni vydání rozhodnutí, tedy plně odpovídá povaze takového rozhodnutí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 3. 2019, č. j. 7 Azs 209/2018 - 37).

[24] V nynějším případě stěžovatel dne 23. 6. 2015 správnímu orgánu prvního stupně předložil pracovní smlouvu (uzavřenou dne 1. 6. 2015), podle níž měla být jeho novým zaměstnavatelem společnost Gregor – stav s.r.o. Správní orgán prvního stupně následně nejprve dne 14. 7. 2015 a poté dne 19. 10. 2015 ověřoval v evidenci, zda byla stěžovatelem uvedeným zaměstnavatelem evidována volná místa obsaditelná držiteli zaměstnanecké karty. Tato skutečnost však z evidence nevyplývala. Správní orgán prvního stupně proto rozhodnutím ze dne 19. 11. 2015, č. j. OAM-27429-42/DP-2013, zamítl stěžovatelovu žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání, neboť se mu nepodařilo ověřit údaje uvedené v žádosti podle § 56 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců. Konkrétně to správní orgán

prvního stupně odůvodnil tím, že povolení k zaměstnání stěžovatele u zaměstnavatele - společnosti PRAHA EURO CONSULTING s.r.o. uplynulo dne 18. 3. 2015 a u nového zaměstnavatele stěžovatele - společností Gregor – stav s.r.o. - správní orgán prvního stupně nezjistil z evidence existenci volných pracovních míst. Po účinnosti novely zákona o pobytu cizinců zákonem č. 101/2014 Sb. totiž na nového zaměstnavatele, hodlal-li stěžovatele jako cizince zaměstnávat, dopadala povinnost zaevidovat místo určené pro stěžovatele v evidenci podle § 37a zákona o zaměstnanosti.

[25] Na podkladě výše podaných skutečností nepřisvědčuje Nejvyšší správní soud stěžovatelově kasační námitce, že správní orgán prvního stupně nedostatečně zjistil skutkový stav ohledně existence volných pracovních míst v evidenci u stěžovatelova nového zaměstnavatele - společnosti Gregor – stav s.r.o. Správní orgán prvního stupně zkoumal existenci této skutečnosti nejprve měsíc poté, co mu stěžovatel předložil pracovní smlouvu uzavřenou dne 1 6. 2015 s tímto zaměstnavatelem, a následně ještě jednou – měsíc před tím, než vydal prvostupňové rozhodnutí. Jak výše vyjádřeno, podmínky pro povolení k dlouhodobému pobytu, ale vůbec obecně podmínky pro vydání správního rozhodnutí, musí být splněny především k okamžiku rozhodnutí správního orgánu, neboť pro rozhodování správního orgánu v prvním stupni je rozhodující skutkový a právní stav v době vydání rozhodnutí. Nedůvodná je tudíž argumentace stěžovatele, že podmínka evidence pracovního místa byla splněna ke dni předložení pracovní smlouvy. Mimoběžná je rovněž stěžovatelova námitka, že jej měl správní orgán prvního stupně vyzvat k prokázání evidence pracovního místa opětovně poté, co dne 19. 10. 2015 nezjistil v evidenci, že jsou u stěžovatelem uvedeného zaměstnavatele evidována volná místa obsaditelná držiteli zaměstnanecké karty. Kasační soud zdůrazňuje, že správní orgán prvního stupně byl vázán obsahem evidence coby veřejného rejstříku (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2021, č. j. 1 Azs 88/2021 - 39), z něhož zcela jasně vyplývalo, že stěžovatelem uvedené místo není uvedeno v evidenci podle § 37a zákona o zaměstnanosti. Nadto řízení o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem zaměstnání je řízením o žádosti, tudíž bylo v zájmu samotného stěžovatele doložit správním orgánům svá tvrzení o splnění požadované podmínky uvedení zaměstnání v evidenci. Nejvyšší správní soud tedy v tomto ohledu neshledal naplnění kasačního důvodu podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[26] Kasační soud se však ztotožnil se stěžovatelovou námitkou, že žalovaná pochybila při posuzování přiměřenosti dopadů správního rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců.

[27] K otázce posuzování přiměřenosti zásahu rozhodnutí o neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu do soukromého a rodinného života cizince ve smyslu citovaného ustanovení odvolacím orgánem se Nejvyšší správní soud již vyslovil například v rozsudku ze dne 3. 3. 2016, č. j. 7 Azs 322/2015 - 43. Uvedl v něm, že „[z]de je z důlky i smyslu zákona patrné, že není rozhodný skutkový stav dřívější, nýbrž aktuální. Zákon neukládá správním orgánům povinnost posuzovat, jaký by byl dopad rozhodnutí v případě, že by bylo vydáno například k poslednímu dni platnosti povolení k pobytu. Je zcela zřejmé, že má být posuzován dopad rozhodnutí v době jeho vydání. Na takový případ pak plně dopadají i výše uvedené úvahy o tom, že pro odvolací orgán je rozhodující skutkový stav v době vydání odvolacího rozhodnutí. Neznamená to nutně, že by musel odvolací orgán vždy znovu ověřovat skutkový stav zjištěný prvostupňovým orgánem. V situaci, kdy rozhoduje v zákonných lhůtách a nevystane žádná pochybnost o tom, že zjištěný skutkový stav je stále aktuální, to jistě není žádoucí. Pokud je ovšem zejména vlivem vlastní línosti dlouhodobě (v projednávané věci dokonce několik let) nečinný, je pochybnost o aktuálnosti správním orgánem prvního stupně zjištěného skutkového stavu zcela na místě. Jestliže je navíc předmětem posuzování situace, u níž lze zcela reálně předpokládat právně relevantní změny (jako je právě rodinný život žadatele), musí drubostupňový správní orgán učinit kroky k ověření, zda nedošlo ke změně skutkového stavu. Jelikož

pokračování

tak žalovaný v projednávané věci neučinil, měl krajský soud přistoupit ke zrušení jeho rozhodnutí také z tohoto důvodu.“

[28] Jelikož v právě citovaném rozsudku kasační soud posuzoval obdobnou problematiku té nyní projednávané, a to neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu podle ustanovení § 44a odst. 3 zákona o pobytu cizinců na území České republiky v návaznosti na § 35 odst. 3, § 37 odst. 2 písm. b) a § 56 odst. 1 písm. j) věty druhé téhož zákona, a s jeho závěry se čtvrtý senát ztotožňuje a nemá důvod se od nich odchýlit, vychází z nich dále i v nyní projednávané věci.

[29] Ve správním řízení se otázkou přiměřenosti zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců zabýval pouze správní orgán prvního stupně na stranách 4 až 5 rozhodnutí ze dne 19. 11. 2015, č. j. OAM-27429-42/DP-2013. Žalovaná se v napadeném rozhodnutí k přiměřenosti zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců nikterak nevyjádřila. Je sice pravda, že stěžovatel v odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně v tomto (ani jiném) ohledu (neboť se jednalo o blanketní odvolání) žádnou argumentaci nepředstřel, avšak žalovaná v druhém stupni rozhodovala více než 2 roky poté, co správní orgán prvního stupně vydal své rozhodnutí (napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 8. 3. 2018 a rozhodnutí správního orgánu prvního stupně dne 19. 11. 2015). Jak výše uvedeno, odvolací orgán není povinen vždy znovu ověřovat skutkový stav zjištěný prvostupňovým orgánem v situaci, zejména pokud rozhoduje v zákonných lhůtách a nevyvstane žádná pochybnost o tom, že zjištěný skutkový stav je stále aktuální. Pokud je ovšem vlastním zapříčiněním dlouhodobě (v právě posuzovaném případě více než 2 roky) nečinný, je pochybnost o aktuálnosti správním orgánem prvního stupně zjištěného skutkového stavu zcela na místě.

[30] Nadto v nynější věci (shodně jako ve věci citovaného rozsudku č. j. 7 Azs 322/2015 - 43) byl předmětem posouzení v otázce přiměřenosti rozhodnutí o neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu stěžovatele právě soukromý a rodinný život stěžovatele, tedy situace, u níž lze zcela reálně předpokládat právně relevantní změny. Žalovaná tudíž byla povinna ověřit, zda v tomto ohledu nedošlo ke změně skutkového stavu a opětovně posoudit, zda je správní rozhodnutí neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu přiměřené ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Žalovaná však této své povinnosti nedostála. Pochybil proto následně i krajský soud, který uzavřel, že žalovaná nebyla povinna znovu aktivně posuzovat přiměřenost dopadů správního rozhodnutí, neboť stěžovatel proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně brojil pouze blanketním odvoláním, a tudíž neuvedl žádné nové skutečnosti. Kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. byl tudíž naplněn.

VI.

[31] Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační stížnost stěžovatele proti napadenému rozsudku je opodstatněná, a proto napadený rozsudek podle § 110 odst. 1 věta první před středníkem s. ř. s. zrušil. S ohledem na důvody zrušení napadeného rozsudku přistoupil Nejvyšší správní soud podle § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 78 odst. 1 a 4 téhož zákona také ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. V něm bude žalovaná podle § 78 odst. 5 ve spojení s § 110 odst. 2 písm. a) s. ř. s. vázána právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem v tomto zrušujícím rozsudku.

[32] Nejvyšší správní soud je posledním soudem, který o věci rozhodl (§ 110 odst. 3 s. ř. s.), je proto povinen rozhodnout o nákladech řízení o žalobě i o kasační stížnosti. O těchto nákladech rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 téhož zákona. Stěžovatel

jako v řízení úspěšný účastník má právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů jak za řízení před krajským soudem, tak i za řízení o kasační stížnosti.

[33] V řízení o žalobě a v řízení o kasační stížnosti představovaly náklady řízení stěžovatele zaplacené soudní poplatky ve výši 10.000 Kč (4.000 Kč řízení o žalobě, 6.000 Kč řízení o kasační stížnosti) a odměna a náhrada hotových výdajů jeho zástupkyně. Ta v řízení o žalobě učinila 2 úkony právní služby, a to přípravu a převzetí věci a sepis žaloby. V řízení o kasační stížnosti dále učinila jeden úkon právní služby spočívající v sepisu kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)]. Za každý z těchto úkonů právní služby zástupkyni stěžovatele náleží mimosmluvní odměna ve výši 3.100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu]. Současně zástupkyně stěžovatele učinila v řízení před krajským soudem návrh na přiznání odkladného účinku žalobě a v řízení před kasačním soudem návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Za tyto podle § 11 odst. 2 písm. a) advokátního tarifu ve spojení s § 11 odst. 3 téže vyhlášky náleží odměna v rozsahu poloviny mimosmluvní odměny, tj. ve výši 1.550 Kč (dohromady tedy ve výši 3.100 Kč). Celkem činí odměna zástupkyně stěžovatele částku 12.400 Kč. Za každý z uvedených úkonů právní služby náleží též paušální náhrada hotových výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu, tj. celkem 1.500 Kč. Zástupkyně stěžovatele nedoložila, že je plátkyní daně z přidané hodnoty, a proto se odměna a náhrada hotových výdajů nezvyšuje o tuto daň. Celkovou částku nákladů řízení v rozsahu 23.900 Kč je žalovaná povinna stěžovateli k rukám jeho zástupkyně uhradit v přiměřené lhůtě 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. prosince 2021

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu